

ปัญหาความเป็นผู้ทรงสิทธิในลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรของปัญญาประดิษฐ์¹

อาณดา เรืองศรีบัว²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาความเป็นผู้ทรงสิทธิในลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรของปัญญาประดิษฐ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ กฎหมายลิขสิทธิ์และกฎหมายสิทธิบัตร ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจว่าปัญญาประดิษฐ์สามารถแบ่งออกเป็นสองประเภท ได้แก่ ปัญญาประดิษฐ์ระดับเบื่องต้น (Artificial Narrow Intelligence; ANI) และปัญญาประดิษฐ์ระดับทั่วไป (Artificial General Intelligence; AGI) อีกประเภทคือ ปัญญาประดิษฐ์ขั้นสูง (Artificial Super Intelligence; ASI) โดยปัญญาประดิษฐ์แต่ละประเภทมีลักษณะและระดับความสามารถที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ภายใต้วัยพัฒนาการทางเทคโนโลยีและความแพร่หลายในการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมไปถึงประเทศไทยที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ได้ ทำให้เกิดงานและสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ ที่เกิดจากปัญญาประดิษฐ์จนทำให้เกิดแนวคิดในการกำหนดสถานะทางกฎหมายแก่ปัญญาประดิษฐ์และเกิดกรณีปัญหาเป็นคดีขึ้นสู่ชั้นศาลในการพิจารณาถึงความสามารถในการเป็นผู้สร้างสรรค์ภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์หรือผู้ประดิษฐ์ภายใต้กฎหมายสิทธิบัตรของปัญญาประดิษฐ์ ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ดังกล่าวยังไม่สามารถหาข้อสรุปได้

จากการศึกษาปัญหาความเป็นผู้ทรงสิทธิในลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรของปัญญาประดิษฐ์ ผู้ศึกษาสามารถสรุปแต่ละประเด็นปัญหาได้ดังต่อไปนี้

ปัญหาประการแรก ปัญหาสถานะทางกฎหมายของปัญญาประดิษฐ์ ด้วยลักษณะและระดับความสามารถที่แตกต่างกันของปัญญาประดิษฐ์แต่ละประเภท โดยในการกำหนดสถานะทางกฎหมายของปัญญาประดิษฐ์ ผู้ศึกษาได้แบ่งปัญญาประดิษฐ์ออกเป็นสองประเภทหลัก ได้แก่ ปัญญาประดิษฐ์ระดับเบื่องต้น หรือ ANI และปัญญาประดิษฐ์ระดับทั่วไป หรือ AGI อีกประเภทหนึ่งคือปัญญาประดิษฐ์ขั้นสูง หรือ ASI โดยเมื่อพิจารณาแล้วพบว่าปัญญาประดิษฐ์ประเภท ANI และ AGI ที่มีระดับของความสามารถและระดับสติปัญญาที่เกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์และต้องอาศัยมนุษย์เป็นผู้ควบคุมหรือผู้พัฒนาปัญญาประดิษฐ์ประเภทนี้จึงมีลักษณะเป็นเพียงทรัพย์สินภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยมี

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาความเป็นผู้ทรงสิทธิในลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรของปัญญาประดิษฐ์ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี วงษ์วิทิต และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร. ปภาศิริ บัวสุวรรณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย รัตนเชื้อสกุล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้พัฒนาหรือผู้สร้างปัญญาประดิษฐ์ที่เป็นเจ้าของโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือระบบปฏิบัติการของปัญญาประดิษฐ์นั้นเป็นเจ้าของทรัพย์สิน

ในส่วนของสภาพบุคคลตามกฎหมายภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้แก่ บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล โดยบุคคลธรรมดาคือมนุษย์เนื้อตัวร่างกายและความคิด ส่วนนิติบุคคลเป็นสภาพบุคคลที่มีสิทธิและหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดโดยมีตัวแทนนิติบุคคลเป็นผู้กระทำการแทน อย่างไรก็ตามนิติบุคคลเป็นตัวแทนที่ถูกกำหนดให้เป็นบุคคลตามกฎหมายแยกออกจากบุคคลธรรมดาแต่ยังคงมีบุคคลธรรมดาเป็นผู้กระทำการแทน ในขณะที่ปัญญาประดิษฐ์ขั้นสูง หรือ ASI สามารถประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลได้เองโดยปราศจากการควบคุมของมนุษย์จึงมีความแตกต่างจากนิติบุคคลและไม่ควรถูกกำหนดให้มีสถานะเป็นนิติบุคคล ผู้ศึกษาเห็นว่าสมควรให้มีการกำหนดสภาพบุคคลเฉพาะสำหรับปัญญาประดิษฐ์ที่เรียกว่า บุคคลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Personhood) โดยการนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยห้างหุ้นส่วนบริษัทมาปรับใช้ในการกำหนดสิทธิและหน้าที่ของปัญญาประดิษฐ์

ปัญหาประการถัดมา ปัญหาความเป็นผู้สร้างสรรค์ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4 ได้กำหนดความหมายของผู้สร้างสรรค์หมายถึงเป็นผู้ทำหรือผู้ก่อให้เกิดงานสร้างสรรค์อย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยในมาตรา 8 ได้กำหนดเงื่อนไขของการเป็นผู้สร้างสรรค์ว่าต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยหรือสัญชาติของประเทศภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองลิขสิทธิ์ กล่าวคือ ผู้สร้างสรรค์จะต้องเป็นบุคคลตามกฎหมายคือบุคคลธรรมดาตามที่กฎหมายกำหนดเป็นผู้สร้างสรรค์ที่เป็นผู้มีลิขสิทธิ์ในงานที่ตนได้สร้างขึ้น หากเป็นนิติบุคคลก็ต้องเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย เมื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบกับคำพิพากษาของศาลออสเตรเลียและคำพิพากษาของศาลสหรัฐฯที่ได้วางหลักการไว้ว่าผู้สร้างสรรค์ต้องเป็นบุคคลธรรมดาหรือมนุษย์ (natural person) ที่ได้ทำการแสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มออกมาเป็นงานที่ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์ ประกอบกับแนวความคิดในการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์เพื่อตอบแทนมนุษย์ซึ่งเป็นผู้สร้างงานด้วยผลประโยชน์ในรูปแบบของสิทธิในทางเศรษฐกิจ (Economic Right) และสิทธิในทางธรรมสิทธิ (Moral Right) อันเป็นสิ่งจูงใจให้มีผู้สร้างงานออกสู่สังคม

สำหรับกรณีของผู้สร้างสรรค์ร่วม พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 19 ได้มีการกำหนดถึงกรณีที่งานอันมีลิขสิทธิ์นั้นมิบุคคลหลายคนเป็นผู้สร้างสรรค์ร่วมโดยไม่ได้มีการระบุผู้สร้างสรรค์ร่วมต้องมีลักษณะเช่นไร เมื่อเปรียบเทียบกับลักษณะของผู้สร้างสรรค์ร่วมที่ได้มีอยู่ภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศออสเตรเลียและประเทศสหรัฐอเมริกาที่ไม่ได้มีการกำหนดถึงนิยามของผู้สร้างสรรค์ร่วมเอาไว้แต่ได้มีการกำหนดถึงนิยามของงานสร้างสรรค์ร่วม (work of joint authorship/ joint work) ว่าหมายถึงงานที่ทำโดยผู้สร้างสรรค์จำนวนสองคนขึ้นไปโดยที่ไม่สามารถแยกส่วนงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ร่วมกันทำขึ้นได้

หากตีความภายใต้กรอบและบทบัญญัติแห่งกฎหมายรวมไปถึงเจตนารมณ์และความมุ่งหมายในการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ ปัญญาประดิษฐ์ไม่ว่าจะเป็นปัญญาประดิษฐ์ประเภทใดก็ไม่อาจเป็นผู้สร้างสรรค์ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ได้ อย่างไรก็ตามหากมีการกำหนดรับรองสถานะของปัญญาประดิษฐ์ให้มีสภาพบุคคลตามกฎหมายอย่างบุคคลอิเล็กทรอนิกส์ ย่อมทำให้ปัญญาประดิษฐ์มีสถานะทางกฎหมายที่มีสิทธิและหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด แม้ว่าการให้สภาพบุคคลแก่ปัญญาประดิษฐ์จะไม่เพียงพอต่อการเป็นผู้สร้างสรรค์ก็ตามด้วยเหตุผลในการคุ้มครองลิขสิทธิ์ที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของมนุษย์เป็นหลัก ผู้ศึกษาเห็นว่ายังมีความเป็นไปได้ที่ปัญญาประดิษฐ์ที่มีสภาพบุคคลอิเล็กทรอนิกส์แล้วนั้นก็สามารถเป็นผู้สร้างสรรค์ร่วมกับบุคคลที่เป็นผู้สร้างสรรค์ร่วมคนอื่นได้เพราะอย่างน้อยที่สุดก็มีผู้สร้างสรรค์ที่เป็นบุคคลธรรมดาหรือมนุษย์ที่ได้รับสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานอันมีลิขสิทธิ์ที่ได้รับความคุ้มครองภายใต้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ปัญหาประการที่สาม ปัญหาความเป็นผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายสิทธิบัตร พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 10 ได้กำหนดความหมายของผู้ประดิษฐ์ว่าเป็นผู้ที่ทำการสร้างหรือประดิษฐ์สิ่งประดิษฐ์เป็นผู้ที่สิทธิขอรับสิทธิบัตร โดยได้มีการกำหนดเงื่อนไขว่าผู้มีสิทธิขอรับสิทธิบัตรจะต้องมีสัญชาติหรือภูมิลำเนาตามที่กฎหมายกำหนดทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล เมื่อเปรียบเทียบกับคำพิพากษาของศาลออสเตรเลียและประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้มีการหลักไว้ว่าภายใต้กรอบกฎหมายสิทธิบัตรที่มีอยู่ในปัจจุบัน ผู้ประดิษฐ์ต้องเป็นบุคคลธรรมดาหรือมนุษย์ที่ทำการประดิษฐ์และเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์อย่างแท้จริงจากการเป็นผู้ที่ยื่นคำขอรับสิทธิบัตร อย่างไรก็ตามในคดี Commissioner of Patents v. Thaler ศาลได้วางข้อสังเกตไว้ว่าหากภายในอนาคตรัฐต้องการที่จะผลักดันให้มีการใช้เทคโนโลยีระบบปัญญาประดิษฐ์ การที่จะให้ปัญญาประดิษฐ์มีสถานะเป็นผู้ประดิษฐ์ในการประดิษฐ์ที่ได้สร้างขึ้นก็ยังคงมีความเป็นไปได้ โดยเฉพาะในกรณีของปัญญาประดิษฐ์ที่มีศักยภาพสูงและมีระดับสติปัญญาที่เหนือกว่ามนุษย์ อีกทั้งการให้สภาพบุคคลตามกฎหมายแก่ปัญญาประดิษฐ์ที่มีความสามารถเหนือกว่ามนุษย์ดังเช่นปัญญาประดิษฐ์ขั้นสูง หรือ ASI เพื่อเป็นการให้อย่างน้อยที่สุดในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิบัตรก็สามารถให้ปัญญาประดิษฐ์รับผิดชอบได้โดยมีบุคคลธรรมดาที่อาจเป็นผู้สร้างหรือเจ้าของคอมพิวเตอร์หรือระบบที่ปัญญาประดิษฐ์นั้นทำงานอยู่

ในส่วนของการเป็นผู้ประดิษฐ์ร่วม พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 15 ได้กำหนดให้บุคคลหลายคนทำการประดิษฐ์ร่วมกันเป็นผู้ที่มีสิทธิยื่นคำขอรับสิทธิบัตรร่วมกันและผู้มีสิทธิยื่นขอรับสิทธิบัตรจะต้องมีสัญชาติหรือภูมิลำเนาตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อเปรียบเทียบกับคำพิพากษาของศาลออสเตรเลียและศาลสหรัฐฯ รวมไปถึงคำวินิจฉัยของสำนักงานสิทธิบัตรยุโรป สรุปได้ว่าผู้ประดิษฐ์หรือผู้ประดิษฐ์ร่วมจะต้องเป็นมนุษย์เท่านั้น กล่าวคือ ผู้ที่จะสามารถเป็นผู้ทรงสิทธิบัตรและได้รับประโยชน์จากการทรงสิทธิบัตรนั้นจะต้องเป็นมนุษย์หรือบุคคลตามกฎหมายเท่านั้น จากการพิจารณาปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาเห็นว่า หากปัญญาประดิษฐ์ได้มีสภาพบุคคลตามกฎหมายดังเช่นการเป็นบุคคลอิเล็กทรอนิกส์ ย่อมมี

ความเป็นไปได้ที่จะให้ปัญญาประดิษฐ์นั้นสามารถเป็นผู้ประดิษฐ์ร่วมที่ทำการประดิษฐ์ร่วมกับบุคคลอื่นที่ทำการประดิษฐ์เดียวกันได้ หากการประดิษฐ์ที่ปัญญาประดิษฐ์ได้ทำขึ้นเป็นการประดิษฐ์ที่ได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายสิทธิบัตรและหากเป็นการประดิษฐ์สร้างขึ้นโดยปัญญาประดิษฐ์เองโดยปราศจากการควบคุมของมนุษย์ ปัญญาประดิษฐ์นั้นก็สามารถที่จะเป็นผู้ประดิษฐ์โดยมีมนุษย์หรือบุคคลที่สร้างหรือเป็นเจ้าของระบบปัญญาประดิษฐ์นั้นเป็นผู้ทรงสิทธิบัตรที่ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

ดังนั้นปัญญาประดิษฐ์ไม่สามารถเป็นผู้ประดิษฐ์ภายใต้พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 ได้แต่หากมีการกำหนดสภาพบุคคลหรือสถานะทางกฎหมายแก่ปัญญาประดิษฐ์แล้ว ปัญญาประดิษฐ์อาจสามารถเป็นผู้ประดิษฐ์หรือผู้ประดิษฐ์ร่วมในการประดิษฐ์ที่ยื่นคำขอรับสิทธิบัตรได้โดยมีมนุษย์หรือบุคคลตามกฎหมายเป็นผู้ทรงสิทธิในสิทธิบัตร

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาความเป็นผู้ทรงสิทธิในลิขสิทธิ์และสิทธิบัตรของปัญญาประดิษฐ์ ผู้ศึกษามีความเห็นว่าจะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายในกฎหมายแต่ละฉบับ ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะในแต่ละประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาสถานะทางกฎหมายของปัญญาประดิษฐ์ ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการกำหนดสถานะทางกฎหมายแก่ปัญญาประดิษฐ์ประเภทปัญญาประดิษฐ์ขั้นสูง (ASI) ในการเป็นบุคคลอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งให้มีการจดทะเบียนปัญญาประดิษฐ์ เพื่อที่จะเป็นการรองรับสถานะทางกฎหมายของปัญญาประดิษฐ์ที่อาจทำการสร้างงานอันมีลิขสิทธิ์หรือการประดิษฐ์ให้มีสภาพบุคคลที่จะสามารถถือครองทรัพย์สินและมีสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายที่แตกต่างกันไปจากบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลและการจดทะเบียนปัญญาประดิษฐ์เป็นไปเพื่อการควบคุมการใช้งานปัญญาประดิษฐ์และมีมาตรฐานการตรวจสอบพร้อมทั้งองค์วิชาชีพเป็นผู้ควบคุมการใช้ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังต่อไปนี้

1.1 การกำหนดนิยามของคำว่า “บุคคลอิเล็กทรอนิกส์” โดยแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 15/1 ระบุว่า “บุคคลอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง ปัญญาประดิษฐ์ขั้นสูง”

1.2 การกำหนดนิยามของคำว่า “ปัญญาประดิษฐ์ขั้นสูง” โดยแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 15/1 วรรคสอง ระบุว่า

“ปัญญาประดิษฐ์ขั้นสูง คือ หุ่นยนต์หรือระบบที่มีระดับสติปัญญาที่เหนือกว่ามนุษย์ที่ปราศจากการควบคุมจากมนุษย์และมีการทำงานโดยอัตโนมัติ หรือเป็นปัญญาประดิษฐ์ที่มีอิสระในการตัดสินใจก่อเจตนาได้ด้วยตนเอง”

1.3 การกำหนดสิทธิและหน้าที่ของบุคคลอิเล็กทรอนิกส์ โดยแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 15/2 ระบุว่า

“บุคคลอิเล็กทรอนิกส์ย่อมมีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา เว้นแต่สิทธิและหน้าที่ซึ่งโดยสภาพจะพึงมีได้เฉพาะแก่บุคคลธรรมดาเท่านั้น”

1.4 การกำหนดการจดทะเบียนบุคคลอิเล็กทรอนิกส์โดยแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 15/2 วรรสอง ระบุว่า

“บุคคลอิเล็กทรอนิกส์ต้องจดทะเบียนและในการลงทะเบียนต้องมีรายการดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อ
- (2) สัญชาติ
- (3) ภูมิลำเนา
- (4) วัตถุประสงค์ในการใช้งาน”

2. ปัญหาความเป็นผู้สร้างสรรค์ตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เพื่อเป็นการรองรับสถานะบุคคลอิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถเป็นผู้สร้างสรรค์ร่วมภายใต้พระราชบัญญัตินี้ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังต่อไปนี้

2.1 กำหนดให้ปัญญาประดิษฐ์ในฐานะบุคคลอิเล็กทรอนิกส์สามารถเป็นผู้สร้างสรรค์หรือผู้สร้างสรรค์ร่วมตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ โดยการเพิ่มวรรคสี่ในมาตรา 8 ระบุว่า

“ในกรณีที่ผู้สร้างสรรค์เป็นบุคคลอิเล็กทรอนิกส์ บุคคลอิเล็กทรอนิกส์นั้นต้องเป็นบุคคลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จดทะเบียนตามกฎหมายไทย”

2.2 กำหนดให้ปัญญาประดิษฐ์เป็นผู้สร้างสรรค์ร่วม โดยแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในมาตรา 19 วรรคท้ายของพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 โดยระบุว่า

“ในกรณีที่ผู้สร้างสรรค์ร่วมเป็นบุคคลอิเล็กทรอนิกส์ ให้ลิขสิทธิ์มีอายุห้าสิบปีนับแต่ผู้สร้างสรรค์ร่วมคนสุดท้ายถึงแก่ความตาย แต่ถ้าได้มีการโฆษณาเจตจำนงนั้นในระหว่างระยะเวลาดังกล่าว ให้ลิขสิทธิ์มีอายุห้าสิบปีนับแต่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก”

3. ปัญหาความเป็นผู้ทรงสิทธิตามกฎหมายสิทธิบัตร ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการกำหนดให้ปัญญาประดิษฐ์ในฐานะบุคคลอิเล็กทรอนิกส์สามารถเป็นผู้ประดิษฐ์หรือผู้ประดิษฐ์ร่วมตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 เพื่อรองรับสถานะบุคคลอิเล็กทรอนิกส์ให้ปัญญาประดิษฐ์ที่จดทะเบียนตามกฎหมายสามารถเป็นบุคคลซึ่งยื่นขอรับสิทธิบัตรได้ โดยการเพิ่มบทบัญญัติในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2537 มาตรา 14 (3) โดยระบุว่า

“บุคคลซึ่งจะขอรับสิทธิบัตรได้ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(3) มีสัญชาติของประเทศที่ยินยอมให้บุคคลสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่มีสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทยหรือบุคคลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จดทะเบียนในประเทศไทยขอรับสิทธิบัตรในประเทศนั้นได้”

เอกสารอ้างอิง

จักริน จักรรัตน์พาหุ. เทคโนโลยี AI ลดระดับ หรือยกระดับ? [Online]. available URL:

<https://www.depa.or.th/th/article-view/ai-good-or-not>, 2565 (พฤษภาคม, 15).

ภูมินทร์ บุตรอินทร์. “กฎหมายกับปัญญาประดิษฐ์.” วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 47, 3 (กันยายน 2561): 494 – 511.

Commissioner of Patents v Thaler [2022] FCAFC 62 [Online]. available URL:

<https://www.judgments.fedcourt.gov.au/judgments/Judgments/fca/full/2022/2022fcafc0062>, 2022 (April, 15).

Joshua Jowitt, “Assessing contemporary legislative proposals for their compatibility with a natural law case for AI legal personhood.” **AI & Soc** 36 (June, 2021): 499.

Karolina Ziemianin. Civil legal personality of artificial intelligence. Future or utopia?. **Internet Policy Review** 10, 2 (April, 2021): 9 -10.